

รายงานผลการพิจารณาศึกษา

ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมการใช้ประโยชน์
กัญชา กัญชง พ.ศ.
ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙

โดย
คณะกรรมการการสาธารณสุข
วุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานการพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง พ.ศ.
ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙
ของคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๕ วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง พ.ศ. (นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาจึงมอบหมายให้คณะกรรมการการสาธารณสุข เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และเมื่อสภาผู้แทนราษฎร ลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙ ต่อไป

บัดนี้ คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง พ.ศ. (นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อประธานวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) นายเจตน์ ศิรธรานนท์	ประธานคณะกรรมการ
๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	รองประธานคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง
๓) นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สอง
๔) รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวช	รองประธานคณะกรรมการ
คนที่สาม
๕) นายทวีวงศ์ จุลกมนตรี	เลขานุการคณะกรรมการ
๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่เกษ	โฆษกคณะกรรมการ
๗) พลโท อำพน ชูประทุม	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘) พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙) นายพิศาล มาณวพัฒน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑๐) พลเอก วินัย สร้างสุขดี	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑) พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ	กรรมาธิการ
๑๒) พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	กรรมาธิการ
๑๓) นางทัศนีย์ ยูวานนท์	กรรมาธิการ
๑๔) นายพิทักษ์ ไชยเจริญ	กรรมาธิการ
๑๕) พลเอก วรวิทย์ บุญญะสิทธิ์	กรรมาธิการ
๑๖) พลตำรวจโท สมหมาย กองวิสัยสุข	กรรมาธิการ
๑๗) นางสุนีย์ จีงวิโรจน์	กรรมาธิการ

๑.๒ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๕ วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมคณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง พ.ศ. (นางพรรณนศิริ กุลนาถศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาขอโทษเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข การพัฒนาระบบสุขภาพ การบริการสาธารณสุข ที่เหมาะสมและได้มาตรฐาน โดยรวมถึงการรักษาพยาบาล การควบคุม และป้องกันโรค การฟื้นฟู การส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงปัญหาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ทางประชากร และการพัฒนา พิจารณาศึกษา ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่ประชุม ได้กำหนดให้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมในคราวประชุมครั้งต่อไป เพื่อพิจารณา ตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนด

๑.๓ คณะกรรมาธิการได้มีมติแต่งตั้ง นางสุภาพร วิเชียรเพชร ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง และแต่งตั้ง นางพิมพ์วิทย์ สุจินดาวัฒน์ นิติกรชำนาญการ กลุ่มงาน คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมาธิการ คนที่สอง ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๗ วรรคสี่

๒. วิธีพิจารณาศึกษา

๒.๑ คณะกรรมาธิการการสาธารณสุขได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๕ วันพุธที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยคณะกรรมาธิการได้เชิญผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมการแพทย์ สำนักงาน ปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา และแพทยสภา มาเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

ดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ต่อคณะกรรมการธิการ การสาธารณสุข ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙ ต่อไป

๒.๒ รายชื่อหน่วยงาน/บุคคลที่คณะกรรมการได้เชิญมาให้ข้อมูลและความคิดเห็น ต่อคณะกรรมการ

๒.๒.๑ **สำนักนายกรัฐมนตรี**

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑) นายจิรวัดน์ จงสงวนดี	ผู้อำนวยการกฎหมายสาธารณสุข
๒) นางสาววาทินี นุชเล็ก	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

๒.๒.๒ **กระทรวงสาธารณสุข**

กรมการแพทย์

๑) นายแพทย์มานัส โพธาภรณ์	รองอธิบดี
๒) นายแพทย์อรรถสิทธิ์ ศรีสุบัติ	ที่ปรึกษากกรมการแพทย์
๓) แพทย์หญิงบุษกร โลหารชุน	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

- นายแพทย์เทวัญ ธาณิรัตน์	ผู้อำนวยการกองแพทย์ทางเลือก

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๑) นายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ	รองอธิบดี
๒) นายกรวิชัย สมคิด	สถาบันวิจัยสมุนไพร

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

๑) เกสัชกรหญิง ขนิษฐา ตันติศิริินทร์	ผู้อำนวยการกองควบคุมวัตถุเสพติด
๒) เกสัชกรหญิง กรพินธุ์ ณ ระนอง	ผู้เชี่ยวชาญด้านระบาดวิทยาของวัตถุเสพติด

๒.๒.๓ **กระทรวงยุติธรรม**

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

- พันตำรวจตรี สุริยา สิงห์กลม	ที่ปรึกษาเฉพาะด้านนโยบายการบริหารงานยุติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

- นายอำนาจ เหล่ากอที	ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

๒.๒.๔ **แพทยสภา**

- ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อมร ลีลารัศมี	ที่ปรึกษาเลขาธิการแพทยสภา

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ กัญชา กัญชง พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริม การใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง พ.ศ. (นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) โดยปรากฏผลการพิจารณา ดังนี้

๓.๑) หลักการและเหตุผล และสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

วันที่หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกัญชา และกัญชง

เหตุผล

โดยที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดไม่ได้กำหนดให้กัญชาเป็นยาเสพติดให้โทษ ซึ่งเปิดโอกาสให้มีการนำกัญชา กัญชงมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ การวิจัย และนำมาใช้ในอุตสาหกรรมอื่น แต่ก็ยังมีข้อจำกัดบางประการที่ส่งผลกระทบต่อโอกาสในการนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพ การป้องกัน บำบัดโรค รักษาผู้ป่วย การศึกษาวิจัยหรือการพัฒนานวัตกรรม ฉะนั้น เพื่อให้ประชาชน มีสิทธิในการดูแลสุขภาพของตน และส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชง ให้เกิดประโยชน์ สูงสุด ทั้งในด้านการพัฒนาภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทย ตลอดจนองค์ความรู้ทางการแพทย์ แผนปัจจุบัน และอุตสาหกรรมอื่น ๆ จึงควรสนับสนุนการนำกัญชา กัญชง มาใช้ในการศึกษาวิจัย การใช้ประโยชน์ในทางการแพทย์ สุขภาพ การใช้ตามวิถีชีวิตชุมชน ตลอดจนเปิดโอกาสให้มีการผลิตขาย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และเศรษฐกิจของประเทศ และเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีการบริโภคกัญชา กัญชงอย่างเหมาะสม ซึ่งอาจเป็นอันตราย ต่อผู้บริโภค สมควรกำหนดมาตรการกำกับดูแล ควบคุมการขาย การโฆษณาและการบริโภคกัญชา กัญชง เพื่อคุ้มครองสุขภาพของบุคคล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๑ หมวด จำนวน ๔๕ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑) หมวด ๑ บทบัญญัติทั่วไป

(๑) กำหนดให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจ ประกาศกำหนดเกี่ยวกับกัญชา กัญชง (ร่างมาตรา ๖)

(๒) กำหนดให้การผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ยา อาหาร เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือนและสาธารณสุขโดยใช้กัญชา กัญชง เป็นวัตถุดิบ หรือส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปของผู้ผลิตให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (ร่างมาตรา ๗)

๒) หมวด ๒ คณะกรรมการกัญชา กัญชง

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกัญชา กัญชง” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๔)

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการกัญชา กัญชง มีหน้าที่และอำนาจ เช่น กำหนดนโยบาย และมาตรการส่งเสริมวิจัย พัฒนา การใช้กัญชา กัญชง ทั้งในทางการแพทย์ อุตสาหกรรม ให้ความเห็น คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรี หรือผู้อนุญาตในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และประกาศกำหนดสารเตตราไฮโดรแคนนาบินอล (tetrahydrocannabinol) ในกัญชง เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๔)

๓) หมวด ๓ การขออนุญาตและการอนุญาต

- กำหนดให้ผู้ประสงค์จะผลิต นำเข้า ส่งออก หรือขาย ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต (ร่างมาตรา ๑๕)

๔) หมวด ๔ การแจ้งและการรับจดแจ้งการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชง ในครัวเรือน

- กำหนดให้ผู้ประสงค์จะเพาะ ปลูก ต้องจดแจ้งต่อผู้รับจดแจ้ง และเมื่อผู้รับจดแจ้งออกไปรับจดแจ้งให้แล้ว จึงจะดำเนินการได้ (ร่างมาตรา ๑๘)

๕) หมวด ๕ กระบวนการพิจารณาอนุญาต

(๑) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ บุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่ ประเมินตรวจสอบ และพิจารณาอนุญาต (ร่างมาตรา ๒๑)

(๒) กำหนดให้เงินค่าธรรมเนียมตาม (๘) (๙) (๑๐) ในอัตราค่าธรรมเนียม ท้ายพระราชบัญญัตินี้ที่จัดเก็บได้ให้ตกเป็นของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (ร่างมาตรา ๒๓)

๖) หมวด ๖ การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับจดแจ้ง

(๑) กำหนดให้ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตว่ากล่าวตักเตือน หรือผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามสมควรแก่กรณี (ร่างมาตรา ๒๕)

(๒) กำหนดให้ผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใด ๆ ในระหว่าง ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีกไม่ได้ (ร่างมาตรา ๒๖)

(๓) กำหนดให้ผู้จัดแจ้งผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้รับจดแจ้งว่ากล่าวตักเตือน สั่งให้ทำลาย หรือเพิกถอนใบรับจดแจ้งตามสมควรแก่กรณี (ร่างมาตรา ๒๗)

๗) หมวด ๗ การโฆษณา

(๑) กำหนดห้ามผู้ใดโฆษณาเว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต (ร่างมาตรา ๒๘)

(๒) กำหนดให้ในกรณีฝ่าฝืน ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้โฆษณา ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น แก้ไขข้อความ ห้ามใช้ข้อความ ระงับการโฆษณา เป็นต้น (ร่างมาตรา ๒๙)

๘) หมวด ๘ พนักงานเจ้าหน้าที่

(๑) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ เช่น เข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่นำเข้า สถานที่ส่งออก สถานที่ขาย หรือเข้าไปในยานพาหนะที่บรรทุกัญชา กัญชง เป็นต้น (ร่างมาตรา ๓๑)

(๒) กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว พนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๓๒)

๙) หมวด ๙ การอุทธรณ์

(๑) กำหนดให้กรณีผู้อนุญาตหรือผู้รับจดทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตหรือใบรับจดทะเบียน ผู้ขออนุญาตหรือผู้จดทะเบียน มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือใบรับจดทะเบียน (ร่างมาตรา ๓๔)

(๒) กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับจดทะเบียน แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๓๕)

๑๐) หมวด ๑๐ การคุ้มครองบุคคลซึ่งอาจได้รับอันตรายจากการบริโภค กัญชา กัญชง และการป้องกันการใช้ในทางที่ผิด

- กำหนดห้ามผู้รับอนุญาตขายกัญชา กัญชง เพื่อการนำไปบริโภคแก่บุคคล เช่น ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร เป็นต้น (ร่างมาตรา ๓๗)

๑๑) หมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ

(๑) กำหนดให้ผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย โดยไม่ได้รับใบอนุญาต ตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๓๘)

(๒) กำหนดให้ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท (ร่างมาตรา ๔๐)

๑๒) กำหนดเกี่ยวกับบทเฉพาะกาล

๑๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

๓.๒) หลักการและเหตุผล และสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์
กัญชา กัญชง พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์กัญชา และกัญชง

เหตุผล

โดยที่กัญชาและกัญชงเป็นพืชที่มีสรรพคุณในทางยาและเศรษฐกิจ สามารถนำมาใช้ในทางการแพทย์และส่งเสริมให้เป็นพืชที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ สมควรกำหนดให้มีการอนุญาตให้นำมาใช้ประโยชน์และกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมุ่งเน้นการป้องกันการแพร่กระจายในทางที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว และส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากกัญชา กัญชง ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในทุก ๆ ด้าน จึงควรสนับสนุนการนำกัญชา กัญชง ให้มีการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง เพื่อส่งเสริมทางด้านการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ การศึกษาวิจัย การเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม อันเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ ประชาชนมีสุขภาพที่ดี สร้างรายได้แก่ประชาชน และเพื่อเป็นการคุ้มครองประชาชนมิให้มีการนำกัญชา กัญชง ไปใช้ในทางที่ผิดอันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนผู้บริโภคได้ โดยการกำหนดมาตรการกำกับดูแล ตรวจสอบ ควบคุม และอนุญาตการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง และการใช้กัญชา กัญชง รวมถึงการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายกัญชา กัญชงแห่งชาติขึ้นด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง พ.ศ. โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หมวด จำนวน ๓๙ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) บทบัญญัติทั่วไป มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดชื่อร่างพระราชบัญญัติ กำหนดวันใช้บังคับกฎหมาย กำหนดบทนิยาม และกำหนดรัฐมนตรีรักษาการ (มาตรา ๑ – มาตรา ๕)

๒) หมวด ๑ บทบัญญัติทั่วไป มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายกัญชา กัญชงแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือแผนงานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง ในด้านการแพทย์ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม รวมทั้งการใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนการทดลองหรือวิจัยเกี่ยวกับกัญชา กัญชง (มาตรา ๖ – ๑๒)

๓) หมวด ๒ การขออนุญาต การอนุญาต การจดทะเบียน การรับจดทะเบียน การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต หรือใบรับจดทะเบียน มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดมาตรการควบคุมและใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง เช่น การขออนุญาตและการอนุญาต ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง การกำหนดหลักเกณฑ์การจดทะเบียนและการรับจดทะเบียน การใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพทางการแพทย์หรือสาธารณสุข รวมถึงหน่วยงานของรัฐและสภาวิชาชีพ การปลูกกัญชา กัญชง เพื่อใช้ประโยชน์ในครัวเรือน การปลูกกัญชงเพื่อใช้ประโยชน์จากเส้นใยตามประเพณี วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิต ตลอดจนหลักเกณฑ์การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา ๑๓ – มาตรา ๒๑)

๔) หมวด ๓ การขออนุญาตและการอนุญาต มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดมิให้มีการบริโภคกัญชา กัญชง เว้นแต่เป็นกรณีเว้นแต่การบริโภคเพื่อการรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์ การบริโภคเพื่อการศึกษาวิจัย หรือที่เป็นการใช้ประโยชน์ในครัวเรือนเพื่อรักษาสุขภาพของตนเองและครอบครัว (มาตรา ๒๒)

๕) หมวด ๔ การแจ้งโฆษณา มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาต และการอนุญาตโฆษณา เกี่ยวกับกัญชา กัญชง (มาตรา ๒๓ – มาตรา ๒๔)

๖) หมวด ๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยมีหน้าที่และอำนาจในการเข้าไปตรวจสอบ สถานที่ผลิต สถานที่นำเข้าหรือส่งออก กัญชา กัญชงรวมถึงยานพาหนะที่บรรทุกกัญชา กัญชงเพื่อตรวจสอบ ยึดหรืออายัดซึ่งกัญชา กัญชงที่ไม่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และดำเนินการควบคุมเท่าที่จำเป็น (มาตรา ๒๕ – มาตรา ๒๗)

๗) หมวด ๖ บทกำหนดโทษ มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดบทลงโทษทางอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง บริโภค หรือโฆษณา ซึ่งกัญชา กัญชง โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ได้จดทะเบียน หรือฝ่าฝืนเงื่อนไขตามที่กำหนด และกำหนดให้บรรดาความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้ผู้อนุญาตหรือผู้ซึ่งผู้อนุญาตมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ (มาตรา ๒๘ – มาตรา ๓๕)

๘) บทเฉพาะกาล มีสาระสำคัญ คือ การกำหนดบทเฉพาะกาลในเรื่องต่าง ๆ เพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในเรื่องต่าง ๆ และรองรับสิทธิของบุคคลที่ได้รับมาโดยผลของกฎหมายเดิม อาทิเช่น การกำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกฎหมายลำดับรองตามกฎหมายเดิม การกำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับคำร้องหรือคำขอที่ได้ยื่นไว้ตามกฎหมายเดิม การรับรองใบอนุญาตที่ออกให้ตามกฎหมายฉบับเดิม เป็นต้น (มาตรา ๓๖ – มาตรา ๓๙)

๓.๓) ข้อคิดเห็นของคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

คณะกรรมการการสาธารณสุขพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยกัญชา กัญชง เพื่อเป็นการควบคุมการปลูก การผลิต การนำเข้า การส่งออก การจำหน่าย การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการนำไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ในทางการแพทย์ และการใช้สอยในครัวเรือน เพื่อเป็นการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่มีข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับการเข้าถึงกัญชาของ ๓ กลุ่มเสี่ยง คือ ๑) เด็กอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ๒) สตรีมีครรภ์ และ ๓) สตรีให้นมบุตร และการกำหนดแนวทางการตรวจหาสาร THC สำหรับผู้ที่นำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ หรือก่อให้เกิดอันตราย เช่น การขับชี่ยานพาหนะ

๓.๔) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

คณะกรรมการการสาธารณสุขมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง พ.ศ. (นางพรณสิริ กุลนาถศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการควบคุมกัญชา มีความแตกต่างกัน คือ ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. ไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการป้องกันการใช้กัญชาเพื่อการนันทนาการ ซึ่งอาจทำให้เกิดการใช้ในทางที่ผิด ต่างจากร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง พ.ศ. ที่มีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ใช้ในทางนันทนาการ

๒. ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ควรผลักดันให้มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการควบคุมไม่ให้นำกัญชาไปใช้ในเชิงนันทนาการอย่างชัดเจน รวมทั้งควรพิจารณามาตรการที่เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการห้ามการโฆษณาเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ได้แก่ การห้ามส่งเสริมการขาย การห้ามเป็นผู้อุปถัมภ์/ถูกอุปถัมภ์ ตลอดจนตรวจหาสาร THC สำหรับผู้ใช้ยานพาหนะ ไม่ให้เกินปริมาณที่กฎหมายกำหนดให้ใช้ในทางการแพทย์ เพื่อควบคุมความปลอดภัยบนท้องถนน โดยควรกำหนดไว้ในกฎหมายหลัก มิใช่กฎหมายลำดับรอง

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรหามาตรการรองรับการดำเนินงานด้านการควบคุมการใช้กัญชา หากร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ไม่ผ่านการพิจารณาจากฝ่ายนิติบัญญัติ โดยเฉพาะแนวทางป้องกันการจำหน่าย และการใช้ช่อดอกจากการปลูกในครัวเรือนในเชิงนันทนาการ ซึ่งผิดวัตถุประสงค์ของการใช้กัญชาทางการแพทย์

๔. ถึงแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไม่ได้มีส่วนในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ควรติดตามกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง พ.ศ. ในวาระที่ ๒ ชั้นกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร ควรตั้งข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะในรายละเอียดที่สอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวด้วยความรอบคอบ เพื่อปิดช่องไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการนำกัญชาไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์

๕. กรณีการนำส่วนของใบ และดอกกัญชามาใช้ ควรกำหนดให้ผู้ผลิต/ผู้ปลูก คำนึงถึงคุณภาพวัตถุดิบการปลูก เช่น ดิน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่บริสุทธิ์ ไม่มีสารปนเปื้อนเพื่อนำมาสกัด ให้ได้สารบริสุทธิ์

๖. ควรกำหนดแนวทางการใช้สารสกัดกัญชาในทางการแพทย์เพื่อการรักษาโรค โดยมีผลการศึกษาวินิจฉัยรองรับอย่างชัดเจน

๗. ควรกำหนดมาตรการการควบคุมการเข้าถึงกัญชาใน ๓ กลุ่มเสี่ยง คือ ๑) เด็กอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ๒) สตรีมีครรภ์ และ ๓) สตรีให้นมบุตร เพราะข้อกำหนดห้ามจำหน่าย ให้กับ ๓ กลุ่มเสี่ยงนี้ ยังมีช่องในการเข้าถึงสารสกัดหรือช่อดอกกัญชา จากการเปิดกว้างให้ปลูก เพื่อใช้ในครัวเรือนทางการแพทย์

๘. ควรมีการกำหนดกลไกการตรวจสอบและควบคุมกัญชา และประเด็นที่ ประชาชนให้ความสำคัญ คือ มาตรการการใช้เพื่อนันทนาการ มาตรการการใช้ในครัวเรือน และ มาตรการการครอบครองในที่สาธารณะ ดังนั้น ทั้ง ๓ ประเด็น จึงควรมีการพิจารณากฎหมาย ดังกล่าวด้วยความละเอียดและรอบคอบ

๙. ควรพิจารณาประเด็นความสอดคล้อง หรือไม่ขัดแย้งกับอนุสัญญาสหประชาชาติ ทั้งด้านการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ การควบคุมการใช้ช่อดอก รวมถึงมาตรการควบคุม การนำไปใช้ในทางที่ผิด ตลอดจนกลไกการควบคุมและรายงานให้สหประชาชาติทราบถึงปริมาณ การปลูกและจำหน่าย รวมถึงการใช้ภายในประเทศ

คณะกรรมการการจึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ. (นายอนุทิน ชาญวีรกูล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ ประโยชน์กัญชา กัญชง พ.ศ. (นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ต่อประธานวุฒิสภา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

(นายทวิวงษ์ จุลกมนตรี)

เลขาธิการคณะกรรมการการสาธารณสุข
วุฒิสภา

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติกัญชา กัญชง พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์กัญชา กัญชง พ.ศ.
ของคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

นายต้นพงศ์ ตั่งเต็มทอง

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

นางสุภาพร วิเชียรเพชร

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นางพิมพ์วิทย์ สุจินดาวัฒน์

นิติกรชำนาญการ

นางนิตยาภรณ์ เผด็จศึก

นิติกรชำนาญการ

นางกนิษฐา กาวีหนู

นิติกรชำนาญการ

นางสาวอภิรดา บัวทอง

วิทยาการชำนาญการ

นายศุภกร จันทร์ศรีสุริยวงษ์

วิทยาการปฏิบัติการ

นางกนกพร สาดประดับ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวนงค์ลักษณ์ เนาว์แก้ว

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวอุมารัตน์ อัยรา

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวผกามาศ มีแป้น

พนักงานสนับสนุนการประชุม

นางสาววรรณวิสา ไทยสกุล

พนักงานสนับสนุนการประชุม

**สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๓ กลุ่มงานคณะกรรมการการสาธารณสุข

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๑๙ - ๒๐**